

روان شناسی و مشاوره پیش از ازدواج

محمدحسن فاطمی راد

لیلا صابری فرد

نشر وانی

www.ketab.ir

۷۳۱۶۱۳۱

www.ketab.ir

سرشناسه	فاطمی راد، محمد- سر: ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	روان شناسی و مشاوره پیش از ازدواج / محمدحسن فاطمی راد، لیلا صابری
مشخصات نشر	تهران: وانی، ۱۳۹۵. ♦
مشخصات ظاهری	۱۱۴ ص. ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س. م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۶۵۶۴-۹۰-۶ :
وضعیت فهرست نویسی	فبیا
یادداشت	کتابنامه: ص. ۱۱۳-۱۱۴.
موضوع	مشاوره ازدواج
موضوع	Marriage counseling
شناسه افزوده	صابری فرد، لیلا، ۱۳۵۷ -
رده بندی کنگره	۱۳۹۵ ۲۹۹ ف/ HQ۱۰
رده بندی دیویی	۳۰۶/۸۱ :
شماره کتابشناسی ملی	۴۲۵۵۲۸۷ :

نشر و انیا

روان شناسی و مشاوره پیش از ازدواج

نویسندگان: محمدحسن فاطمی‌راد- لیلا صابری

شابک ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۶۴-۹۰۰-۶

۱۰۰۰: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول بهار ۱۳۹۵

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

نشر و انیا: خیابان جمهوری خیابان منیری جاوید شماره ۱۰

تلفن: ۰۹۱۲۱۸۶۶۵۵۸-۶۶۹۱۵۳۱۱-۶۶۹۵۱۶۴۳

مرکز پخش: خیابان شهید مدنی، خیابان وحیدیه، میدان تسلیحات، کوچه

مسجد جامع فاطمیه غربی، روبروی مسجد، ساختمان پزشکان فاطیم، طبقه سوم

تلفن ۰۹۱۲۵۵۸۰۱۰۳ - ۷۷۲۵۷۵۱۷

مرکز رصد روان‌شناسی اسلامی

فهرست مطالب

۷	 مقدمه
۹	 ازدواج چیست؟
۱۲	 سن ازدواج
۱۳	 خواستگاری
۱۵	 ضرورت آموزش پیش از ازدواج
۲۴	 برنامه ریزی برای سفر و حرفه در قیاس با ازدواج
۲۵	 روان شناسی و مشاوره ازدواج
۲۷	 رابطه‌ی بین نیازهای یادگیری در شنودی از ازدواج
۳۶	 هویت و ازدواج
۳۷	 تئوری انتخاب
۴۱	 مهم‌ترین عوامل برای ازدواج های موفق
۴۶	 ضرورت شناخت و آگاهی
۴۶	 جلوه هایی از ازدواج های نا موفق
۴۹	 تعریف رضایت زناشویی
۵۰	 دیدگاه های مختلف در مورد رضایت زناشویی
۵۴	 عوامل موثر در رضایت زناشویی
۵۴	 انواع برنامه های غنی سازی زندگی زناشویی
۵۵	 مواجهه ازدواج (ME)
۶۱	 برنامه آموزش صمیمت زوجین
۶۶	 برنامه آماده سازی / غنی سازی اولسون
۶۸	 زیر بناهای نظری برنامه غنی سازی اولسون

۷۰	معرفی برنامه آماده سازی / غنی سازی اولسون
۷۱	اهداف برنامه آماده سازی / غنی سازی اولسون
۷۲	برنامه A. C. M. E از برنامه غنی سازی زوجین در ازدواج
۷۳	مهارت‌های لازم جهت ازدواج
۷۴	آموزش مهارت‌های زندگی
۷۶	مهارت در خودآگاهی
۷۹	مهارت در همدلی با افراد
۸۱	مهارت حل اختلاف
۸۴	مهارت تصمیم‌گیری
۸۶	مهارت‌های ارتباطی
۸۸	مهارت‌های حل مسئله
۹۰	عوامل شناختی
۹۱	عشق و ازدواج
۹۳	نظریه‌های مربوط به عشق
۱۰۱	عادت جای به عشق
۱۰۳	صمیمیت
۱۰۳	عملکرد جنسی
۱۰۷	ویژگی‌های شخصیتی
۱۱۰	هفت موضوعی که قبل از ازدواج باید درمورد آن صحبت کنید
۱۱۳	منابع

مقدمه

ازدواج یکی از پیچیده‌ترین روابط انسانی است که بنیان خانواده بر آن استوار است. پیوند زناشویی به عنوان کنشی با هدف‌های متعدد و مشترک حول محورهای زیستی، عاطفی، اقتصادی و اجتماعی شکل می‌گیرد؛ لذا به عنوان بدیده‌ای کاملاً عمومی در حیات اجتماعی تمام جوامع مورد تحلیل و بررسی قرار گرفته است (منصورنژاد، پورسید، کیانی و خدابخش، ۱۳۹۱).

"هوایی خاتم من نفس واحده و جعل منها زوجها لیسکن الیها" (سوره اعراف، آیه ۱۸۸)

او خدایی است که شمار از نفس واحدی آفرید و همسر شما را از جنس شما قرار داد تا در کنار او آرامش و آسایش بیابید.

"و من ایتة ان خلق لکم من انفسکم ارجالا لتسکنوا الیها و جعل بینکم موده و رحمه ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون" (سوره روم، آیه ۲۱).

یکی از نشانه‌های الهی این است که برای شما جفتی از جنس خودتان آفرید تا با او انس بگیرید و در کنار او آرامش بیابید و بین شما دوستی و مهربانی قرار داد و این امر از نشانه‌های الهی برای امت بیشتر افراد اهل تفکر است.

خانواده از ابتدای تاریخ تاکنون در تمامی جوامع بشری به عنوان اصلی‌ترین نهاد اجتماعی و منشأ فرهنگ‌ها، تمدن‌ها و تاریخ بشر محسوب شده و همواره پرداختن به آن و حمایت آن به جایگاه واقعی و متعالی‌اش مورد تأکید همگان است. چنان که در کلیه جوامع بشری از ابتدای تاریخ با

فرهنگ، آداب و رسوم، قوانین و بافت اجتماعی یک نقطه اشتراک است (صافی ۱۳۸۲؛ به نقل از جهرمی، ۱۳۸۵).

سنگ بنای خانواده با ازدواج گذاشته می‌شود. ازدواج در کنار تولد و مرگ یکی از سه حادثه مهم زندگی است. تولد بدون اطلاع و اراده مولود اتفاق می‌افتد، مرگ هم تا حدود زیادی خارج از کنترل است. ولی ازدواج در این میان تنها حادثه‌ای است که امکان انتخاب در آن وجود دارد.

ازدواج ارتباطی است که دارای تابعیت بی نظیر و گسترده‌ای می‌باشد، ارتباطی که برای بعد زیستی، عاطفی، روانی، اقتصادی و اجتماعی است. به عبارتی دیگر، هدف اصلی ازدواج این درون خانواده، موجب چنان ارتباط عمیق و همه جانبه‌ای می‌شود که بی هیچ شک و شبهه‌ای قابل مقایسه با هیچ یک از دیگر ارتباطات انسانی نباشد، به ندری که قرارداد ناشی از آن دارای نوعی تقدس شده است. به طور کلی ازدواج را می‌توان عملی دانست که موجب پیوند دو جنس برپایه روابط پایانی جنسی می‌شود و با انعقاد قراردادی اجتماعی مشروعیت پیدا می‌کند.

کارسون به نقل از نجاتی (۱۳۷۹) ازدواج را چنین تعریف می‌کند: «ازدواج فرایندی می‌باشد که از کنش متقابل بین یک مرد و زن که با تحقق بخشیدن به برخی از شرایط قانونی و برپا داشتن مراسمی برای رزق و زناشویی انجام می‌گیرد».

کلود لوی استروس (۱۹۹۹) ازدواج را برخوردی دراماتیک بین فرهنگ و طبیعت، یا بیان قواعد اجتماعی و کشش جنسی می‌داند. ازدواج را از دو جنبه اصلی آن یعنی کیفیت و پایداری بررسی می‌کنند (به نقل از حسن پور، ۱۳۸۲).

کیفیت ازدواج ناظر بر چگونگی شکل گیری رابطه زوجی است و پایداری بیانگر حفظ روابط زوجی در گذر زمان است. عواملی چون اطلاعات فردی و نوعی (تفاوت بین زن و مرد) از یکدیگر، بلوغ، انگیزه‌های ازدواج، شرایط انتخاب همسر و ویژگی‌های شخصیتی از عوامل موثر در کیفیت ازدواج هستند. ازدواج حتی اگر با عالی‌ترین کیفیت هم شکل گیرد، نمی‌تواند تضمین کننده حفظ پایداری و سازگاری آن در گذر زمان باشد. کیفیت مطلوب ازدواج می‌تواند، پایداری و سازگاری رابطه زوجی را به حرکت در آورد و تداوم این حرکت نیازمند عوامل دیگری چون توانایی تصمیم گیری در مسائل مشترک، زناشویی، توافق در امور مالی (دخل و خرج خانواده)، توافق در گذریدن اوقات فراغت، توافق در امور جنسی و برخورداری از ارتباط روانی مناسب و عوامل دیگر است. در واقع یکی از نقاط سرنوشت ساز زندگی که باید با اطلاعات دقیق و تبحر به مای فراوان انجام گیرد ازدواج است. آنچه در پیش رو خواهیم دید، بررسی نقش و اهمیت و هم چنین جنبه‌های مشاوره پیش از ازدواج و تمرینات مختلف در این زمینه می‌باشد.

ازدواج چیست؟

ازدواج مقدس‌ترین و پیچیده‌ترین رابطه میان دو انسان از جنس مختلف است که ابعاد وسیع و عمیق و هدف‌های متعددی دارد. ازدواج پیمان و پیوند مقدسی است میان دو جنس مخالف بر پایه رابط پایای جسمی، عاطفی و معنوی و بر اساس انعقاد قرار داد شرعی، اجتماعی و قانونی که تعهداتی را برای زوجین به وجود می‌آورد. بنابراین ازدواج یک تصمیم گیری ظریف و پیچیده است که قبل از هر گونه اقدامی باید تمام جوانب آن را در نظر گرفت (به پژوه، ۱۳۸۰).